

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 7 października 2014r.

PS-KNPS.431.6.35.2014/MB1

**Pani
Zofia Wodziak
Kierownik
GOPS w Marciszowie
ul. Szkolna 4b, 58-410 Marciszów**

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 8, 10, 11 lipca 2014 r. na podstawie art. 22 pkt 8, art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005r. Nr 61, poz. 543 ze zm.), zespół kontrolny w składzie:

- Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki – przewodniczący zespołu,
- Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki – kontroler

z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Marciszowie z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej, realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, realizacji zadań własnych gminy, realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz realizacji wybranych zadań z art. 110 ust.1 ustawy o pomocy społecznej obejmującą okres od 1 stycznia 2013 r. do dnia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 24 czerwca 2014 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na II półrocze 2014 roku.

W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Marciszowie pełniła Pani Zofia Wodziak, zatrudniona na stanowisku od dnia 1 października 1990r. odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 1 sierpnia 2014 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami wykonywanie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marciszowie w kontrolowanym zakresie.

Z ustaleń kontroli wynika, że Gmina Marciszów realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust.1 pkt 1, 2, 4, 5, 10, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20. Zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 3, 6, 7, 8, 9, 11 i 12 nie były realizowane, gdyż w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie był informowany o potrzebach w tym zakresie.

W zakresie zadań własnych Gmina Marciszów realizowała zadania dotyczące art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5. Natomiast zadanie wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 2 nie było realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano takich potrzeb. Gmina nie prowadzi domów pomocy społecznej ani ośrodków wsparcia o zasięgu gminnym (art. 17 ust. 2 pkt 3), a osoby potrzebujące takiego wsparcia są umieszczane w okolicznych gminach i miastach, które prowadzą tego typu placówki.

Ponadto stwierdzono, że Gmina Marciszów realizowała zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 4 - przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową, tj. powodzią, która miała miejsce w dniu 1 czerwca 2013 roku, pkt 6 - dożywianie osób zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – Dz. U. z 2005 r. Nr 267, poz. 2259 ze zm. oraz uchwałą Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 oraz pkt. 9 – wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki. Nie realizowała natomiast pozostałych zadań wynikających z art.18 ust. 1 tj. pkt 3, 5, 7 i 8 z uwagi na brak zgłoszeń.

GOPS w Marciszowie realizował także zadania wskazane w art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej tj. corocznie składał radzie gminy sprawozdania z działalności Ośrodka, przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej oraz zgodnie z art.110 ust. 4 koordynował realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych przyjętej Uchwałą Nr XXXIV/175/05 Rady Gminy Marciszów z dnia 30 marca 2005r.

Kierownik Ośrodka nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art.110 ust. 5 ustawy), gdyż nie występowała taka konieczność, jednakże pracownicy socjalni udzielali informacji o sposobie i działaniach, jakie należy podjąć by z takim powództwem wystąpić. Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art.110 ust. 6 ustawy), jednakże pracownicy socjalni udzielali klientom niezbędnych porad i wskazówek koniecznych do uzyskania orzeczenia.

W toku kontroli sprawdzono, pod względem merytorycznym, akta osób otrzymujących świadczenia w formie zasiłków okresowych, zasiłków stałych, zasiłków celowych, specjalnych zasiłków celowych oraz zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową. Dokonano kontroli akt osób otrzymujących pomoc na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz uchwały Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. Dokonano również analizy dokumentacji osób ponoszących odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej oraz osób, którym przyznano pomoc w formie posiłku, jak i udzielono pomocy po zwolnieniu z zakładu karnego. Sprawdzone również dokumentację dot. sprawienia pogrzebu i przeprowadzono analizę akt dot. wypłaty wynagrodzenia za sprawowanie opieki. Ponadto ustalono, że wszystkie osoby zatrudnione w Ośrodku na stanowiskach: kierownika i pracowników socjalnych posiadają wymagane ustawą kwalifikacje. Liczba pracowników socjalnych zatrudnionych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Marciszowie spełnia wymogi art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej. Postępowania wszczynane były prawidłowo - zgodnie z art. 102 ustawy o pomocy społecznej. Decyzje administracyjne kończące prowadzone postępowania wydawane były terminowo. W podstawie prawnej wydawanych decyzji przywoływano stosowne przepisy ustawy o pomocy społecznej i k.p.a.

Na sformułowanie oceny wpływ miały również stwierdzone w czasie kontroli nieprawidłowości/uchybień:

- 1) przekazanie Radzie Gminy Marciszów oceny zasobów pomocy społecznej po terminie określonym w art. 16a ustawy o pomocy społecznej;
- 2) w dokumentacji ustalającej sytuację dochodową i majątkową osób/rodzin ubiegających się o pomoc brak jest oświadczeń o stanie majątkowym;
- 3) wskazanie w decyzjach administracyjnych nieprawidłowej bądź niepełnej podstawy prawnej;
- 4) przyznanie pomoc w postaci posiłku dla dzieci z datą wcześniejszą niż faktyczna data złożenia wniosku przez stronę;
- 5) sposób doręczania decyzji, dot. przyznania pomoc w postaci posiłku dla dzieci, był niezgodny z art. 39 i art. 46 k.p.a.;

- 6) decyzje dot. kierowania i ustalania odpłatności za pobyt w DPS wydawane były z naruszeniem zapisu art. 59 ustawy o pomocy społecznej;
- 7) w 1 sprawie dot. przyznania zasiłku okresowego, osobie mającej trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, błędnie ustalono początek uprawnienia do świadczenia;
- 8) brak uchwały rady gminy dotyczącej ustalenia wysokości zasiłku na ekonomiczne usamodzielnienie oraz szczegółowych warunków przyznawania i zwrotu tego świadczenia;
- 9) w 1 sprawie, dot. przyznania i wypłacenia zasiłku celowego na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową, wywiad środowiskowy do sprawy przeprowadzono na niewłaściwej części druku wywiadu.

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Marciszowie przekazał Radzie Gminy ocenę zasobów pomocy społecznej dla Gminy Marciszów w 2014 roku po terminie określonym w art. 16a ustawy o pomocy społecznej, tj. w dniu 10.06.2014r.

W większości skontrolowanych spraw dot. przyznania i wypłaty zasiłków okresowych i zasiłków celowych, w dokumentacji ustalającej sytuację dochodową i majątkową osób/rodzin, stwierdzono brak oświadczeń o sytuacji majątkowej.

W decyzjach przyznających posiłki w roku 2014, w podstawie prawnej nie przywołano Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. Natomiast w decyzjach przyznających pomoc w formie zasiłków na pokrycie wydatków powstałych w wyniku powodzi stwierdzono, że w podstawie prawnej został przywołany nieprawidłowy zapis z ustawy o pomocy społecznej. Według Zasad dotyczących udzielania ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej, które zostały określone przez Ministra Spraw Wewnętrznych m.in. w piśmie Nr - Pismo Nr BUSKŻ-III-5941-38/2012 z dnia 9 lipca 2012 r. został wskazany zapis informujący o tym, że „Środki wypłacane są w formie zasiłku celowego – na podstawie art.40 ust.2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej”. W skontrolowanych decyzjach w podstawie prawnej znajduje się zapis. art. 40 ust. 1, 2, 3.

W trzech sprawach, dot. przyznania pomocy w formie posiłku dla dzieci, obiady były przyznane z datą wcześniejszą niż faktyczna data złożenia wniosku przez stronę, przy czym w wywiadzie środowiskowym ani w żadnym innym dokumencie nie było informacji, iż jest to pomoc udzielona z urzędu bądź na wniosek pracownika szkoły. Przyznanie pomocy w postaci posiłku od daty wcześniejszej niż faktyczna data złożenia wniosku przez stronę winny mieć uzasadnienie bądź to w udzieleniu danej osobie pomocy w formie posiłku z urzędu zgodnie z art. 102 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, bądź udzieleniu pomocy na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola zgodnie z art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 29.12.05r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” bądź zgodnie z pkt. V.2. uchwały nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.

Na wszystkich skontrolowanych decyzjach dot. przyznania pomocy w formie posiłku dla dzieci brakowało potwierdzenia odbioru tych decyzji przez strony.

We wszystkich skontrolowanych sprawach dot. kierowania do dps i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu stwierdzono, że wydawane decyzje dotyczące skierowania i ustalania odpłatności za pobyt w dps wydawane były z naruszeniem zapisu art.59 ustawy o pomocy społecznej.

W sprawie Nr 2 (I.M.) decyzją Nr 8211/230/2013 z dn. 22.04.2013 r. przyznano zasiłek okresowy z tyt. bezrobocia od dnia 01.04.2013r. do 30.06.2014 r. w wys. 271zł. pomimo, że

strona nabyła prawo do zasiłku okresowego z tyt. bezrobocia dopiero od dnia rejestracji w PUP tj. od 11.04.2013 r. W związku z powyższym w kwietniu 2013r. należało przyznać świadczenie w wysokości 180,60zł – nadpłata zasiłku wyniosła 90,40zł. Ponieważ kwota ta została zwrócona w dniu 17.07.2014 r. do budżetu państwa odstępuje się od wydania zalecenia w tym zakresie.

Gmina Marciszów nie posiada uchwały w sprawie wysokości zasiłku na ekonomiczne usamodzielnienie oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania izwrotu tego świadczenia (art. 43 ust. 10 ustawy o pomocy społecznej).

W sprawie Nr 1 (J.N.) decyzja Nr 8215/pow31/2013 z dn. 13.09.2013 r. przyznającej zasiłek celowy z przeznaczeniem na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową (powodzią), wydanej na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 05.09.2013 r. stwierdzono, że wywiad środowiskowy sporządzano na części X kwestionariusza wywiadu (stosowany do 30 czerwca 2013r.) zamiast na części VII, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012r., poz. 712).

Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przesyła do realizacji następujące zalecenie:

1. Terminowo przekazywać ocenę zasobów pomocy społecznej Radzie Gminy
Podstawa prawna: art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.
2. Rzetelnie dokumentować sytuację materialno – bytową osób/rodzin, stosownymi zaświadczeniami, decyzjami i oświadczeniami.
Podstawa prawna: art. 8 ust. 3, art. 107 ust. 5 i 5b ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.), art. 75 § 2 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013r. poz. 267 ze zm.), § 8 ust. 1 pkt. 12 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012r.(Dz. U. 2012r., poz. 712) w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.
Termin wykonania: na bieżąco.
3. Decyzje administracyjne rozstrzygające postępowanie w sprawie pomocy społecznej sporządzać zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a. W podstawie prawnej należy przywoływać wszystkie aktualne i przedmiotowe przepisy mające zastosowanie w sprawie.
Podstawa prawna: art. 107 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.).
Termin realizacji: na bieżąco.
4. Przyznanie pomocy w postaci posiłku od daty wcześniejszej niż faktyczna data złożenia wniosku przez stronę winny mieć uzasadnienie bądź to w udzieleniu danej osobie pomocy w formie posiłku z urzędu zgodnie z art. 102 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, bądź udzieleniu pomocy na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola zgodnie z art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 29.12.05r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (do końca 2013r.) lub zgodnie z pkt. V.2. uchwały nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.
Podstawa prawna: art. 102 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.), pkt. V.2. Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 2013r., poz. 1024)
Termin wykonania: na bieżąco.

5. Decyzje administracyjne doręczać stronie za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników dopilnować, aby odbierający potwierdził jej odbiór swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.
Podstawa prawna: art. 39 i 46 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013r. poz. 267 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.
6. Decyzje administracyjne dot. kierowania i ustalania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej wydawać zgodnie z zapisem art. 59 ustawy o pomocy społecznej;
Podstawa prawna: art. 59 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.
7. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznawać i wypłacać za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku braku uprawnień strony do świadczeń za cały miesiąc świadczenia z pomocy społecznej przyznawać za daną część miesiąca – od dnia nabycia uprawnień.
Podstawa prawna: art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.
8. Podjąć działania zmierzające do podjęcia uchwały określającej wysokość oraz szczegółowe warunki i tryb przyznawania i zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie.
Podstawa prawna: art. 43 ust. 10, art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).
Termin wykonania: niezwłocznie.
9. Wywiady środowiskowe, przeprowadzane u osób wnioskujących o pomoc na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną, sporządzać zgodnie z obowiązującym obecnie Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego uwzględniając zapis § 8.
Podstawa prawna: § 8 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012r. w sprawie wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012r. poz. 712).
Termin realizacji: na bieżąco.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2013r., Dz. U., poz. 182 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Do wiadomości:

1. Pan Stefan Zawierucha
Wójt Gminy Marciszów
Urząd Gminy Marciszów
Ul. Szkolna 6, 58-410 Marciszów
2. a/a

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Przybowska
Z CAŁYMI
Wydziału Polityki Społecznej

